

Skaidrumo politika

Ižanga

BITĖS grupėje visose srityse elgiamės sąžiningai, atvirai, garbingai bei laikydami visų BITĖS grupės veiklą reglamentuojančių teisės aktų, įskaitant ir korupcijos prevencijai skirtus teisės aktus – tai užtikrina Bendrovės veiklos skaidrumą ir gerą reputaciją, būtiną sėkmingai veiklai. BITĖS grupės Skaidrumo politika aprašo, kaip apsisaugome nuo sukčiavimo, korupcijos, vagysčių ir interesų konflikto. Skaidrumo politikos privalo laikytis ne tik BITĖS grupės darbuotojai, bet su ja supažindinami bei raginami laikytis taip pat ir Bendrovės atstovai, tarpininkai, tiekėjai.

1. Apie dokumentą

Peržiūrėjimo dažnumas:	1 metai
Prieinamumo apribojimai:	Naudoti bendrovės viduje
Paskutinės dokumento peržiūros data:	2023-09-25
Dokumento savininkas:	Jolita Kurtinaitienė

2. Sąvokos

Sąvoka	Trumpinys	Apibrėžimas
Apgaulė		Manipuliavimas sandorio šalimi (jos darbuotoju), kuriai už paslaugas moka BITĖS grupė, siekiant sukurti įspūdį, kad buvo pritrauktas naujas abonentas, ir kiti tyčiniai veiksmai ar neveikimas, kuriais siekiama Bendrovės išlaidomis gauti naudą sau ir (arba) padaryti jai materialinę ar kitokią žalą.
Artimi giminaičiai	Giminaičiai	Sutuoktiniai, tėvai, broliai ir seserys, seneliai, vaikai, anūakai, sutuoktinių tėvai ar kartu gyvenantys partneriai.
Audito komitetas		Audito komitetas – tai komitetas, kuriame yra BITĖS grupės akcininkų atstovai. Komitetas priima visus pranešimus apie pažeidimus, kuriuos per pasirinkto nepriklausomo tiekėjo infrastruktūrą, skirtą teikti anoniminius pranešimus internetu, specialiąja telefono linija ar el. paštu etika@bitegroup.net perduoda BITĖS grupės darbuotojai, tiekėjai ir klientai.
BITĖS grupė	Bendrovė	UAB „Bitė group, UAB All Media Group ar kiti juridiniai asmenys ir jų filialai, kuriuos tiesiogiai ar netiesiogiai valdo UAB „Bitė group“ ar UAB All Media Group.
Bendrovės konkurentas	Konkurentas	Bet kokia bendrovė, kuri teikia į Bendrovės panašias paslaugas ir jas parduoda Bendrovės tikslinėje rinkoje.
Bendrovės sandorio šalis	Sandorio šalis	Bet kokia bendrovė, kuri teikia Bendrovei produktus ir paslaugas, įskaitant rangovus bei konsultantus.

„Dėkingumo mokestis“		Specifinės rūšies kyšis, kurio atveju kliento pareigūnas, turintis galimybę daryti įtaką renkantis rangovą ar tiekėją, iš pasirinkto rangovo ar tiekėjo gauna tam tikrą procentą užsakymo sumos kaip „padėką“ už tai, kad buvo pasirinktas.
Etikos komisija	Komisija	Nuolatinė komisija, kurios nariai yra generalinis direktorius, Žmogiškųjų Išteklių vadovas ir Kibernetinio ir IT saugumo vadovas. Etikos komisija rengia rekomendacijas, kaip elgtis esant situacijoms, kurių atvejų atsiranda interesų konfliktas.
Kyšis		Pinigai, materialinės vertybės ar kita asmeninė nauda, kuri pareigūnui buvo duota kaip paskatinamoji priemonė veikti kyšį davusio asmens naudai.
Korupcija		Sąmoningas neteisėtas veiksmas, kurį atlikdamas pareigūnas pasinaudoja savo teisėmis ir oficialiais įgaliojimais tam, kad gautų sau asmeninės naudos.

Korupcijos ir vogimo požymiai		Informacija, rodanti galimybę, kad pasinaudodamas savo oficialia padėtimi ir (arba) Bendrovės suteiktais įgaliojimais, pareigūnas įvykdė korumpuotus veiksmus ir (arba) vagystę, tuo padarydamas žalą Bendrovei.
Netinkamas elgesys		Įstatymų pažeidimas ir veiksmai, kuriais pažeidžiami sąžiningumo, nešališkumo ir pasitikėjimo principai.
Sukčiavimas		Kito asmens turto vogimas arba teisių į kito asmens turtą įsigijimas apgaulės būdu arba piktnaudžiaujant kito asmens pasitikėjimu.
Taikomi teisės aktai		Tai galiojantys teisės aktai, kurie reglamentuoja ar yra susiję su šioje Politikoje numatytais sritimis, tokiais kaip skaidrumas, darbuotojo ir darbdavio santykiai, darbuotojo teisės ir pareigos, viešųjų ir privačių interesų derinimas, interesų konfliktas, korupcija, pinigų plovimas, ir kiti. Be bendrųjų teisės aktų tokių kaip civilinis kodeksas, Darbo kodeksas, korupcijos prevencijos įstatymas, labdaros ir paramos įstatymas, viešųjų pirkimų ir asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymai, bendrovei gali būti taikomos ir specialios, su tam tikromis veiklomis susijusios teisės normos.
Turto pasisavinimas, grobstymas ar įsigijimas piktnaudžiaujant savo tarnybine padėtimi		Tai turtinis nusikaltimas, neteisėtas kito asmens turto, kuris buvo patikėtas kaltajai šaliai, užlaikymas arba negrąžinimas.
Užmaskuoti kyšiai ir „dėkingumo mokesčiai“		Kyšiai ir „dėkingumo mokesčiai“ pasireiškia įvairiomis formomis. Akivaizdžiausios jų formos yra mokėjimas grynais pinigais ar pinigų pervedimas į asmens banko sąskaitą. Ne toks akivaizdus kyšis, tačiau ne mažiau įtartinas veiksmas yra siūlymas asmeniui, jo giminaičiams ar draugams dalyvauti sandoryje, įtraukti į projektą pageidaujamus rangovus ar tiekėjus, apmokėti kokio nors asmens atostogas, pademonstruoti niekuo nepagrįstą svetingumą ar parūpinti pramogas bei skirti lėšas labdarai. Siekiant užtikrinti, kad Bendrovės darbuotojai neduotų ir neimtų kyšių ar „dėkingumo mokesčių“, kurie Bendrovėje yra draudžiami, toliau šioje Politikoje išsamiau aprašomos šiuos klausimus reglamentuojančios nuostatos.
Vagystė		Neteisėtas turto ar išteklių užvaldymas ir (arba) naudojimas vagies ir (arba) kitų šalių finansinės naudos, už kurią nereikėtų atsilyginti, gavimo tikslu, taip padarant žalą Bendrovei.

Valdžios institucija		Tai yra bet kokia nacionalinės, valstybinės, regiono ar vietos valdžios įstaiga, centrinės valdžios institucijos, valstybės įmonės ir valstybės arba valstybės kontroliuojamos organizacijos.
Valstybės pareigūnas		<ol style="list-style-type: none"> 1. Bet koks asmuo, kuris: <ol style="list-style-type: none"> a) dirba bet kokios rūšies įstatymų leidybos, administracinėje ar teisminėje institucijoje (yra paskirtas ar išrinktas), arba kuris veikia tokio asmens vardu; arba b) yra valstybės tarnautojas; arba c) yra valdžios institucijos darbuotojas arba pareigūnas; arba d) yra kokios nors tarptautinės organizacijos, kaip antai JT ar Europos Sąjunga, darbuotojas; e) yra politikas; arba f) kandidatas užimti politines pareigas. 2. Politinė partija ar blokas. 3. Artimas 1 punkte nurodyto asmens šeimos narys arba asmuo, kuris anksčiau buvo priskiriamas 1 punkte nurodytiems asmenims ir tebeturi tiesioginę įtaką valstybės funkcijoms netgi po to, kai oficialiai nebedirba buvusiose pareigose.

4. Mes neduodame ir neimame kyšių, „dėkingumo mokesčių“ bei elgiamės sąžiningai

Bendrovėje sutariame, kad:

- neduodame kyšių valdžios institucijų pareigūnams (tiesiogiai ar netiesiogiai), tuo bandant juos paveikti ir gauti palankias sąlygas arba išlaikyti verslą;
- nesiūlome, nežadame, neimame (tiesiogiai ar netiesiogiai) finansinio atlygio, bandydami kitus paskatinti elgtis netinkamai;
- netoleruojame jokių neteisėtų mokėjimų, kuriais skatinami netinkami sprendimai Bendrovės naudai;
- laikomės visų teisės aktų, reglamentuojančių Bendrovės mokėtinus mokesčius bei sąžiningai tvarkome Bendrovės finansinę apskaitą.

5. Mes netoleruojame korupcijos ir vagysčių

Bendrovėje sutariame, kad visais atvejais, sužinojęs apie bet kurį iš žemiau išvardintų korupcijos ar vagysčių požymių arba šios Politikos pažeidimą, darbuotojas apie tai nedelsiant praneša tiesioginiam vadovui, bet kuriam Etikos komisijos nariui ar pranešimu Skaidrumo linijoje.

Požymiai, įspėjantys apie galimą Politikos pažeidimą (sąrašas nėra išsamus):

- blogai pagrįsti prašymai (nepateikiant dokumentų) atlyginti išlaidas;
- sąskaitoje-faktūroje nurodyta suma už paslaugas yra neįprastai didelė tokios rūšies paslaugų, kurios buvo ar bus suteiktos, atveju;
- prašoma papildomai sumokėti ar atlyginti papildomas išlaidas virš sutartyje numatytos sumos;
- gauti pinigai ar brangios dovanos iš asmens, su kuriuo Bendrovė vykdo verslą;
- pasinaudojimas svetingumu ar kvietimu pramogoms iš asmens, su kuriuo Bendrovė vykdo verslą, jei svetingumo ar pramogų mastas pernelyg viršija įprastas tradicijas ar bendrąją praktiką;
- neįprastos mokėjimo sąlygos (sąskaitos rekvizitai neatitinka sutartyje nurodytų rekvizitų, mokėjimai atliekami neįprastomis valiutomis, gavėjo jurisdikcijos yra neįprastos ir pan.);
- konkursų metu pirmenybė ne kartą suteikiama tam tikriems dalyviams ar tiekėjams;
- derybų su sandorio šalimis metu išryškėja į akis krintančios privilegijos tam tikriems derybų dalyviams;
- pirkimai vykdomi pernelyg didelėmis kainomis, kurios neatitinka rinkos sąlygų;
- organizuojami privatūs susitikimai su rangovais ir konkurso dalyviais;
- konkurso dalyviai, kurių kainos pasiūlymai siūlant konkursinę kainą buvo ignoruojami, arba kurie svarstant kainos pasiūlymus buvo nustumti į nepalankią padėtį, pateikia skundus;

- veikia „fiktyvūs dalyviai“, kurių paskirtis – pasiūlyti palankiausią kainą ir laimėti konkursą, o paskui pranešti apie savo negalėjimą įvykdyti savo įsipareigojimus, kad konkurso laimėtoju taptų „tinkamas dalyvis“.

6. Ką turime žinoti apie mokėjimus įvairiomis aplinkybėmis

6.1. Papildomi mokėjimai

Kartais valstybės tarnautojai ar kiti atstovai reikalauja sumokėti už jų darbą. Bendrovėje vienareikšmiškai nepritariame ir kovojame su tokiais mokėjimais.

6.2. „Santykius palengvinantys“ mokėjimai

Verslo sandorius palengvinantys mokėjimai (angl. facilitation payment) yra mokėjimai valdžios pareigūnams siekiant, kad būtų atliktos arba pagreitintos įprastos procedūros.

Visiems darbuotojams draudžiama atlikti ar priimti verslo sandorius palengvinančius mokėjimus.

Bendrovėje laikome, kad prekės, paslaugos ir kita nauda, kurią Bendrovė neatlygintinai teikia savo klientams ar partneriams, yra labdaringa pagalba arba parama ir privalo atitikti jai taikomus reikalavimus. Svarbu įsitikinti, jog Bendrovės suteikiama nemokama pagalba jokiais būdais nebūtų susijusi su Bendrovės verslo sandoriais ar komercinių tikslų siekimu. Labdaringa pagalba ir parama turi būti įtrauktos į biudžetą ir jas turi patvirtinti atitinkamos srities generalinio direktoriaus pavaduotojas, Bendrovės generalinis direktorius arba finansų direktorius. Kilus neaiškumams ar klausimams darbuotojas turėtų kreiptis į Etikos komisiją ar bet kurį jos narį.

6.3. Išlaidos pramogoms ir dovanos

Bendrovėje pripažįstame, kad klientams, tiekėjams ir verslo partneriams organizuojamos pramogos gali būti svarbi priemonė pristatant Bendrovę ir jos paslaugas. Tuo pačiu suprantame, kad pernelyg didelis svetingumas gali būti suprastas netinkamai, o pernelyg didelės išlaidos gali būti prilyginamos kyšiui. Todėl pramogos turi būti tinkamos savo turiniu ir forma, bei sudaryti sąlygas adekvačiai pristatyti Bendrovę ir jos paslaugas.

Bendrovėje sutariame, kad darbuotojams nepriimtina duoti ar gauti dovanas (arba kvietimus pramogauti, ir pan.) mainais už naudą Bendrovės verslui, jei tokios dovanos ar pakvietimai pagal šią Politiką gali būti aiškiniami kaip nepriimtini. Darbuotojai turi iš anksto, dar prieš patiriant su pramogomis susijusias išlaidas, gauti savo tiesioginių vadovų patvirtinimą dėl tokių išlaidų pobūdžio ir sumos. Išlaidų pramogoms tikslą bei sumą privaloma išsamiai dokumentuoti ir jas turi patvirtinti atitinkamos srities generalinio direktoriaus pavaduotojas ir tiesioginis vadovas.

Leidžiama duoti dovanas ar šventinius suvenyrus verslo partneriams arba juos kviešti pramogauti, tačiau su sąlyga, jei tokių dalykų kaina neviršija **75 EUR per metus** ir kad numatytos išlaidos buvo tinkamai patvirtintos biudžete. Jei dovanų ar suvenyrų vertė per metus viršija šią sumą, mes laikome jas netinkamomis. Bet kurias išimtis iš šios taisyklės būtina suderinti su tiesioginiu vadovu, jas turi patvirtinti atitinkamos srities generalinio direktoriaus pavaduotojas, generalinis direktorius arba finansų direktorius.

Leidžiama priimti dovanas ar šventinius suvenyrus arba pakvietimus pramogauti iš verslo partnerių, jei tokių dalykų kaina neviršija **75 EUR per metus**.

Jei darbuotojas mano, kad dovanos kaina yra didesnė už nurodytą ribą, jis apie tai praneša tiesioginiam vadovui ir Bendrovės atitinkamos srities generalinio direktoriaus pavaduotojui, kurie priima sprendimą, ar priimti dovaną, ar jos atsisakyti. Jei dovanos atsisakoma, jos gavėjas privalo dovaną grąžinti ir teikėjui paminėti šią Politiką. Dėl bet kokių išimčių iš šios taisyklės būtina susitarti su Bendrovės atitinkamos srities generalinio direktoriaus pavaduotoju, generaliniu direktoriumi arba finansų direktoriumi.

Dovanos ir mokamas pramogas skirstome į tokias kategorijas:

- daugeliu atvejų **priimtiniomis** laikome dovanas ir priėmimus, išlaidos kurioms neviršija nustatyto limito, taip pat nebrangios simbolinės dovanos: suvenyrai, rašikliai, kalendoriai, saldainiai ir pan.
- visada nepriimtiniomis** laikome dovanas ar apmokėjimus už renginius, kuriuos draudžia įstatymai, taip pat pinigus ar jų ekvivalentus (dovanų kuponus, ir pan.);
- patvirtinimo reikalaujančias** dovanas ir pramogas:
 - dovanos ir dalyvavimo renginyje mokesčiai (skirti trečiajam asmeniui arba gauti iš trečiųjų asmenų), kurių bendra kaina viršija aukščiau nurodytą **75 EUR limitą**;
 - bilietų parūpinimas į prestižinius renginius ir kelionės į juos išlaidų sumokėjimas, pavyzdžiui, į futbolo ir teniso varžybas, golfo turnyrus, varžybas hipodromuose, koncertus, teatro spektaklius ir kt.;
 - bet kokios dovanos ar dalyvavimo renginyje mokesčiai, skirti ar gauti iš valdžios pareigūnų ar jų atstovų, nepriklausomai nuo jų kainos, ir jei tos dovanos ar renginiai nėra draudžiami pagal įstatymą;
 - bet kokios dovanos ar dalyvavimo renginiuose apmokėjimas, kuriuo tiesiogiai siekiama gauti naudą verslui.

Prieš duodami ar imdami dovaną arba priimdami kvietimą pramogauti visi darbuotojai privalo sau užduoti tokius klausimus:

- **Kokie motyvai slypi už šios dovanos ar kvietimo?** - Dovana ar pramogos apmokėjimas turi skatinti tikslinius verslo ryšius ir neturėtų būti užuomina dėl atsakomųjų gestų ar paslaugų.
- **Ar ši dovana yra pinigai?** - Duoti ir priimti pinigus (grynais ar pervedimu) kaip dovaną griežtai draudžiama.
- **Kiek ši dovana kainavo?** - Dovanas, kurios kainuoja daugiau nei šiame straipsnyje nustatytas limitas, privaloma atitinkamai patvirtinti.

6.4. Lengvatinės sąlygos ir nuolaidos bendrovės paslaugoms

Bendrovėje sutariame, kad lengvatines sąlygas ir nuolaidas verslo partneriams leidžiama nustatyti tik apibrėžtam laikotarpiui, taip pademonstruojant Bendrovės ketinimą suformuoti ilgalaikį bendradarbiavimą ir reklamuoti Bendrovės paslaugas. Šis laikotarpis neturėtų būti ilgesnis kaip dveji metai.

Taip pat sutariame, kad negalima suteikti lengvatines sąlygas ir nuolaidas verslo partneriams neribotam laikotarpiui.

Bet koks lengvatinių sąlygų ir nuolaidų suteikimas verslo partneriams, įskaitant tokių lengvatinių sąlygų bei nuolaidų už Bendrovės teikiamas paslaugas nustatymas valdžios institucijoms, turi patvirtinti Bendrovės atitinkamos srities generalinio direktoriaus pavaduotojas, generalinis direktorius arba finansų direktorius.

Šalių, kurios gauna tokias lengvatines sąlygas ir nuolaidas, sąrašą atsakingos šalys peržiūri ne rečiau kaip kartą per metus, o jį tvirtina Bendrovės generalinis direktorius ir finansų direktorius.

6.5. Politinė veikla ir aukos politinėms partijoms

Visi sutariame, kad Bendrovės vardu neteikiame pagalbos politinėms partijoms ir blokams, o visi darbuotojai, įskaitant ir Bendrovės vadovybę, darbo metu negali užsiimti politine veikla arba tuo tikslu naudoti Bendrovės lėšas, patalpas ar kitus išteklius.

Bendrovė nedraudžia darbuotojams skirti savo laisvalaikį ir nuosavas lėšas politinėms partijoms ir jų kandidatams į valdžios institucijas paremti, tačiau tokių veiksmų neskatina.

6.6. Labdara

Pagalba labdaros forma turi būti teikiama išimtinai tik teisėtai labdaros tikslais ir tik sąžiningoms labdaros organizacijoms. Draudžiama teikti tokią labdarą reikalaujant ar tikintis naudos Bendrovės verslui. Visa tokia labdara turi būti teikiama tiesiogiai labdaros organizacijai, o ne fiziniams asmenims.

Visos tokios įmokos, mokėjimai ir kita pagalba labdaros organizacijoms turi būti įtraukta į biudžetą ir ją turi patvirtinti Bendrovės atitinkamos srities generalinio direktoriaus pavaduotojas, generalinis direktorius arba finansų direktorius. Prieš patvirtinant mokėjimus juos inicijuojantis darbuotojas turi pateikti informaciją apie tai, kad lėšos bus panaudotos labdarai, ir kad nebus naudojamos asmenų, susijusių su šios pagalbos gavėju, asmeninės naudos tikslu.

6.7. Išsamus sandorio šalies teisinis ir finansinis patikrinimas

Bendrovėje visi dedame maksimalias pastangas, siekdami iki minimumo sumažinti riziką, kad užmezgant verslo ryšius, įdarbinant darbuotojus ar kuriant bet kuriuos kitus santykius su fiziniais ar juridiniais asmenimis, kurie yra korumpuoti arba gali kilti pavojus, kad Bendrovė bus įtraukta į korupciją.

Siekdama sumažinti riziką būti įtraukta į korupciją, Bendrovė parengė ir įgyvendina teisinio ir finansinio patikrinimo procedūras tiek sandorio šalių, kurios yra įmonės (įskaitant dalyvavimą bendrose įmonėse, įmonėse ir asociacijose), tiek ir fizinių asmenų, su kuriais Bendrovė planuoja sudaryti sutartis, atžvilgiu.

Ši Politika taikoma ir tais atvejais, kai Bendrovė įsigyja juridinių asmenų akcinio kapitalo paketą. Išsamaus teisinio ir finansinio patikrinimo procedūra, kuri atliekama planuojamo įsigijimo atžvilgiu, apima ne tik įsigijimo objekto, jo savininkų ir vadovybės tyrimą, bet ir sandorio tikslų bei jo įvykdymo tyrimą laikantis šios Politikos ir galiojančių kovos su korupcija teisės aktų reikalavimų.

6.8. Sutartys su trečiosiomis šalimis

Bendrovės darbuotojai pasižada tiksliai laikytis šios Politikos reikalavimų ir neįsitraukti į valdžios pareigūnų papirkinėjimą nei tiesiogiai, nei netiesiogiai per trečiąsias šalis. Mes suprantame, kad jei tokios trečiosios šalys, agentai, atstovai ar kiti asmenys, teikiantys paslaugas Bendrovės interesų labui ar jos vardu pateikia siūlymus, pažadus ar atlieka mokėjimus, kurie pagal šią Politiką yra draudžiami, atsakomybė gali būti užtraukta Bendrovei.

Sutartys su trečiosiomis šalimis (pavyzdžiui, su konsultantais, reklamos agentūromis, transporto organizacijomis, įmonėmis, užsiimančiomis abonentų pritraukimu, sujungimu ar aptarnavimu, kompiuterių įrangos tiekėjais, bendrovėmis, kurios teikia tinklo statybos paslaugas), kurios dalyvauja Bendrovės versle, turi būti apsvarstomos atskirai ir patvirtintos Bendrovėje nustatyta tvarka.

Siekiant užtikrinti, kad sutarties nuostatos ir sąlygos garantuotų Bendrovei pakankamą apsaugą nuo papirkinėjimo, prieš pasirašant visas tokias sutartis jas turi peržiūrėti ir patvirtinti atsakingas teisininkas bei atsakingas Finansų skyriaus darbuotojas.

Jei siūlomas bendradarbiavimas apima kokią nors toliau nurodytą veiklą, jį reikėtų priskirti didelės rizikos bendradarbiavimui, o jo pasekmes turėtų įvertinti Teisės departamento darbuotojas, atitinkamos srities generalinio direktoriaus pavaduotojas generalinis direktorius arba bendrovės finansų direktorius. Didelės rizikos bendradarbiavimui priskiriama:

- sutarties sudarymas su valstybės institucija;

- pagalba Bendrovei sandorio su valdžios institucijomis metu;
- atstovavimas valdžios institucijai;
- pagalba Bendrovei gaunant sutartį dėl prekių arba paslaugų įsigijimo ar pardavimo;
- atsargų, darbų ar paslaugų pirkimas iš privačių tiekėjų, kurie yra tiesiogiai susiję su valdžios institucijomis.

Jei darbuotojas turi priešasčių manyti, kad koks nors asmuo, su kuriuo Bendrovė numatė ar numato bendradarbiauti, kyšininkauja ar planuoja kyšininkauti, apie tai darbuotojas privalo nedelsdamas pranešti savo tiesioginiam vadovui ir atitinkamos srities generalinio direktoriaus pavaduotojui, generaliniam direktoriui arba finansų direktoriui, arba bet kuriam Etikos komisijos nariui.

6.8.1. Bendrovėje sutariame, kad visi ir bet kokie susitarimai su bet kuria sandorio šalimi turi būti fiksuojami rašytine sutartimi. Bet kurioje raštu sudarytoje sutartyje su trečiaja šalimi, įskaitant visus jos priedus, kurie yra neatskiriama tokios sutarties dalis, turi būti įtrauktos visos sąlygos ir susitarimai, kurių pagrindu buvo sudaryta tokia sutartis.

6.8.2. Jei Bendrovės sukuriamuose sutartiniuose ryšiuose su kokia nors trečiaja šalimi galėtų glūdėti didesnė korupcijos rizika, visose tokiose sutartyse, kurias Bendrovė sudaro su sandorio šalimi, turi būti įtraukta nuostata dėl kovos su korupcija.

6.9. Susijungimai ir įsigijimai, bendros įmonės

Bendrovės darbuotojai, dalyvaujantys susijungimų ir įsigijimų procese arba prižiūrintys bendras įmones, privalo žinoti, kad ši Politika taikoma ir tokiais veiklai. Siekiant garantuoti, kad buvo imtasi tinkamų žingsnių užtikrinti Bendrovės veiklos teisėtumą, Teisės departamentas turi konsultuoti tokius darbuotojus.

Į susijungimų ir įsigijimų procesą įtraukti darbuotojai privalo užtikrinti potencialių sandorių objektų konfidencialumą ne tik už Bendrovės ribų, bet ir neatskleisti jų savo artimiems kolegoms Bendrovės viduje, kurie nedalyvauja šiame procese. Ši priemonė taikoma tam, kad nepasklistų informacija, kuri galėtų turėti įtakos potencialaus sandorio sėkmei.

7. Įsipareigojimas pranešti apie šios politikos nesilaikymą

Bendrovėje sutariame, kad bet kuris darbuotojas, sužinojęs apie galimą šios Politikos pažeidimą, apie tai praneša bet kuriuo iš toliau nurodytų būdų:

- 7.1.** savo tiesioginiam vadovui arba, jei pranešimas yra susijęs su tiesioginio vadovo veiksmais, atitinkamos srities generalinio direktoriaus pavaduotojui, generaliniam direktoriui arba finansų direktoriui;
- 7.2.** Bendrovės Kibernetinio ir informacijos saugumo komandai;
- 7.3.** anoniminiu pranešimu el. paštu etika@bitegroup.net;
- 7.4.** anoniminiu pranešimu per internetinę nuorodą, kurią suteikia pasirinktas nepriklausomas tiekėjas;
- 7.5.** anoniminiu skambučiu į pagalbos liniją numeriu +37052556030, kurį aptarnauja pasirinktas nepriklausomas tiekėjas.

Remiantis gauta informacija, visais atvejais Bendrovėje bus atliktas atitinkamas vidinis tyrimas.

Bendrovėje draudžiama persekioti ir bausti darbuotojus, kurie sąžiningai pranešė apie galimą šios Politikos pažeidimą.

8. Stebėjimas, kaip laikomasi politikos reikalavimų

- 8.1.** Atitinkamos srities generalinio direktoriaus pavaduotojai atsako, kad visi Bendrovės darbuotojai laikytųsi šios Politikos reikalavimų, ir inicijuoja vidinius tyrimus kiekvieną kartą, kai tik sužino apie šios Politikos pažeidimą.
- 8.2.** Kiekvienas Bendrovės darbuotojas turi teisę reikalauti, kad atitinkamos srities generalinio direktoriaus pavaduotojas, Etikos komisija ir/ arba Kibernetinio ir informacijos saugumo komandos vadovas atliktų vidinį tyrimą kai tik sužino apie bet kurį šios Politikos pažeidimą. Optimalus vidaus tyrimo laikotarpis turėtų būti 15 dienų nuo informacijos gavimo momento. Vadovaujantis galiojančių įstatymų reikalavimais, tyrimas turi būti atliekamas per ne daugiau kaip 30 dienų.
- 8.3.** Už stebėjimą, kaip Bendrovėje laikomasi šios Politikos, atsako Kibernetinio ir informacijos saugumo komanda.

9. Skaidrumo politikos mokymai darbuotojams

9.1. Visi Bendrovės darbuotojai yra apmokomi apie Bendrovės skaidrumo politikos reikalavimus.

9.2. Bendrovės skaidrumo politikos reikalavimų mokymų programa bei medžiaga yra talpinama Bendrovės vidiniame intranete.

10. Atsakomybė už politikos pažeidimą

Bendrovėje suprantame, kad pažeidus šią Politiką Bendrovei gali būti taikomos didelės baudos ir ji gali prarasti savo reputaciją, todėl šios Politikos pažeidimas gali būti priežastis nutraukti partnerystės sutartį, darbo sutartį, atleisti iš darbo ar taikyti baudas, sankcijas ir griežtesnes bausmes, kurias numato įstatymai, įskaitant laisvės atėmimą.

11. Ką turime žinoti apie kovą su sukčiavimu

Įsidarbindamas kiekvienas Bendrovės darbuotojas supažindinamas su šia Politika ir pasirašo ar kitu būdu (pvz., el. paštu ar patvirtinimu internetu) patvirtina, kad sutinka jos laikytis.

Darbuotojo supažindinimas su Politika gali būti atliekamas supažindinant jį su žemiau pateikiamu Memorandumo tekstu:

Įmonių sukčiavimas – tai bet koks neteisėtas veiksmas, grindžiamas apgaule, piktnaudžiavimu pasitikėjimu bei oficialiomis pareigomis, ir kuriuo siekiama gauti finansinę naudą.

Mes, BITĖS grupės darbuotojai, netoleruojame jokių mūsų kolegų ar partnerių sukčiavimo arba piktnaudžiavimo atvejų.

Sukčiavimas ir kitas šios Politikos pažeidimas bus laikomas šiurkščiu darbo drausmės pažeidimu ir tai gali būti pagrindas atleisti darbuotoją įstatymų nustatyta tvarka.

Mes siekiame ištirti kiekvieną darbuotojų sukčiavimo atvejį, o baudžiamuosius arba civilinius procesinius veiksmus inicijuojame griežtai laikydamiesi LR galiojančių įstatymų.

Tyrimas atliekamas nepriklausomai nuo to, kokių išlaidų galėtų prireikti tokiam procesui, ir nepaisant to, ar darbuotojas tebedirba Bendrovėje, ar jau yra atleistas.

Sutinkame, kad kokybiškas tyrimas ir atitinkamų veiksmų inicijavimas siekiant nubausti nesąžiningus darbuotojus yra būtina sąlyga, užtikrinant atvirą, sąžiningą ir atsakingą atmosferą BITĖS grupėje, ir skatinant nepakantumą bet kokioms sukčiavimo apraiškoms.

Teismui priėmus sprendimą asmens, kuris buvo pagautas sukčiaujant, atžvilgiu, apie tokį faktą būtinai informuosime visus darbuotojus.

Vadovaudamasis šios politikos 7 straipsniu kiekvienas darbuotojas apie savo įtarimus dėl šios Politikos pažeidimo turi informuoti pranešdamas savo tiesioginiam vadovui ar atitinkamos srities generalinio direktoriaus pavaduotojui, taip pat paskambindamas specialiu telefonu +37052556030, pasinaudodamas interneto nuoroda arba nusiųsdamas anoniminį pranešimą el. paštu etika@bitegroup.net.

Kiekvienas gautas pranešimas yra svarbus ir privalomai ištiriamas, imantis atitinkamų priemonių prieš pažeidusius šią Politiką.

Mes suprantame, kad informacijos pateikimas aukščiau nurodytomis priemonėmis jokių būdu nėra kaltinamoji išvada. Gauta informacija tik suteikia mums galimybę būti budresniems ir, jei sukčiavimo atvejis būtų patvirtintas, laiku imtis prevencinių priemonių.

12. Interesų konfliktų eliminavimas

12.1. Paskirtis ir tikslas

Šiame skyriuje aprašyta, kaip Bendrovėje valdomi interesų konfliktai ir kokių elgesio taisyklių turi laikytis darbuotojai. **12.2.**

Bendrosios nuostatos

Savo verslą BITĖ grindžia principingumo, sąžiningumo bei atvirumo principais ir tikisi, kad darbuotojai laikysis tų pačių principų.

Bendrovės supratimu, interesų konfliktas – tai bet kurios aplinkybės, kurioms esant darbuotojo asmeniniai, socialiniai, turtiniai, finansiniai ar politiniai interesai prieštarauja Bendrovės interesams, arba yra galimybė, kad prieštaraus, ir todėl tai gali paveikti darbuotojo sprendimų objektyvumą su Bendrovės veikla susijusiais klausimais. **Interesų konfliktas kyla, jei darbuotojo asmeniniai interesai ir veikla:**

- neigiamai paveikia jo pareigų vykdymą Bendrovėje;
- verčia jį veikti priešingai Bendrovės interesams;
- dėl jų netinkamai naudojami Bendrovės išteklių arba jų naudojimas asmeniniais tikslais prieštarauja Bendrovėje nustatyta tvarkai;
- dėl jų piktnaudžiaujama savo tarnybinėmis pareigomis; - turi bet kokių kitą neigiamą poveikį Bendrovės veiklai.

12.3. Darbuotojų elgesio standartai

Vykdydami savo pareigas visi Bendrovės darbuotojai turi vadovautis šia Politika ir tokiais elgesio standartais:

- atlikti savo pareigas sąžiningai ir profesionaliai, atsižvelgiant į Bendrovės interesus;
- būtina ir laiku pranešti Bendrovei apie interesų konfliktus (esamus ar potencialius);
- vengti bet kokių situacijų ir aplinkybių, kurioms esant asmeniniai interesai prieštarautų Bendrovės interesams;
- imtis priemonių, kad interesų konflikto būtų išvengta tarp kolegų, jei buvo nustatyta interesų konfliktų atsiradimo galimybė.

Bendrovėje draudžiama:

Naudoti Bendrovės turtą asmeniniais tikslais, jei tai prieštarauja Bendrovėje nustatytai tvarkai. Bendrovės turtas gali būti naudojamas tik tiesioginėms darbuotojo funkcijoms vykdyti, tam tikrais atvejais - ir ribotiems asmeniniams poreikiams patenkinti, kaip nurodyta kitose Bendrovės tvarkose (Darbo tvarkos taisyklėse, Informacijos saugumo politikoje, Naudojimosi automobiliais taisyklėse ir kt.) ir laikantis atitinkamose Bendrovės tvarkose numatytos tvarkos ir sąlygų.

1. Naudotis savo tarnybinėmis pareigomis, siekiant iš to gauti asmeninės naudos.
2. Perduoti vidinę (konfidencialią) informaciją trečiosioms šalims, tuo siekiant gauti asmeninės naudos arba naudos trečiosioms šalims.
3. Turėti darbo santykių su kitomis bendrovėmis, jei tų bendrovių veikla turi neigiamą poveikį darbo pareigų atlikimui BITĖJE.
4. Turėti kokių nors darbo santykių su konkurentais, sandorių šalimis bei teikti konsultavimo paslaugas konkurentams ir Bendrovės sandorių šalims.
5. Tiesioginiame pavaldume turėti šeimos narių ir artimų giminaičių.

Principai, kurių Bendrovė laikosi dėl darbuotojo ir jo giminaičių darbo, išsamiai išdėstyti šios Politikos 1-ajame priede.

Iškilius klausimams dėl interesų konflikto, darbuotojas turi pasitarti su savo tiesioginiu vadovu arba Etikos komisija. Kiekvienas darbuotojas atsako už tai, kad būtų laikomasi aukščiau išvardintų elgesio standartų.

12.4. Interesų konfliktų valdymas

12.4.1. Pranešimas apie interesų konfliktą

Visi BITĖS grupės darbuotojai turi pranešti apie interesų konfliktą.

Informaciją apie interesų konfliktą (esamą ar potencialų) turi teikti visi darbuotojai, užpildydami Privačių interesų Deklaraciją priėmimo į darbą metu.

Visi Bendrovės darbuotojai turi užpildyti Deklaraciją ir tuo atveju, jei interesų konfliktas iškyla jiems jau dirbant Bendrovėje.

Užpildyta Deklaracija siunčiama Bendrovės Žmoniškųjų išteklių vadovui. Užpildyti klausimynai ir pareiškimai saugojami Personalo skyriuje.

12.4.2. Informacijos tvarkymas

Informaciją apie esamą ar potencialų interesų konfliktą peržiūri Etikos komisija, taip siekdama įvertinti Bendrovei kylančias rizikas ir surasti sprendimą.

Jei pasitaiko, kad interesų konfliktas iškyla, tačiau pranešimas apie jį nepateikiamas, arba yra rimta priežastis manyti, kad darbuotojas sąmoningai nutylėjo apie interesų konfliktą, Etikos komisija praneša Darbuotojui apie tokį faktą ir paprašo pateikti paaiškinimą. Jei gavus darbuotojo paaiškinimą pasitvirtina faktas, kad darbuotojas sąmoningai nepranešė apie interesų konfliktą, Etikos komisija tokį veiksmą laiko šios Politikos pažeidimu.

12.4.3. Sprendimų priėmimas

Bendrovėje gali būti taikomos tokios potencialaus ar esamo interesų konflikto sprendimo formos:

1. Atlikusi tyrimą Etikos komisija prieina išvados, kad situacijos, kurias darbuotojas deklaravo esant interesų konfliktu, nėra interesų konfliktas.
2. Darbuotojas nušalinamas nuo sprendimų priėmimo tais klausimais, kurie sukelia ar gali sukelti interesų konfliktą.
3. Apriojamas darbuotojo priėjimas prie informacijos, kuri gali būti susijusi su darbuotojo asmeniniais interesais.
4. Peržiūrimos ir (arba) pakeičiamos darbuotojo pareigos darbe.
5. Darbuotojas perkeliamas į kitą pareigybę, kurioje dirbant interesų konflikto nekyla.
6. Darbuotojas savanoriškai atsisako asmeninio intereso, kuris sukėlė interesų konfliktą. Gavusi informaciją apie darbuotojo interesų konfliktą (esamą ar potencialų) ir nuodugniai apsvarsčiusi situaciją, Etikos komisija nusiunčia atitinkamos srities generalinio direktoriaus pavaduotojui ir generaliniam direktoriui rekomendacijas, kurios panaudojamos priimant galutinį sprendimą dėl interesų konflikto pašalinimo.

Galutinį sprendimą dėl priemonių, skirtų suvaldyti interesų konfliktą, priima generalinis direktorius.

12.5. Pranešimas apie Politikos nesilaikymą

Bet kuris darbuotojas, sužinojęs, kad kitas darbuotojas galimai pažeidė šią politiką, turi apie tai pranešti savo tiesioginiam vadovui ir Komisijai, kuri atlieka vidinį tyrimą.

Bendrovėje draudžiama persekioti ir bausti darbuotoją, kuris sąžiningai pranešė apie galimą šio Politikos pažeidimą.

12.6. Atsakomybė

Visi BITĖS darbuotojai laikosi šios politikos. Šios Politikos nesilaikymas prilyginamas verslo etikos ir Bendrovės priimtų elgesio standartų pažeidimui, už kuriuos gali būti taikomos atitinkamos priemonės.

12.7. Priedai

1 priedas. Interesų konfliktas